

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

IPARD

IPARD ZA TEBE

— SEDMO IZDANJE JUL - SEPTEMBAR —

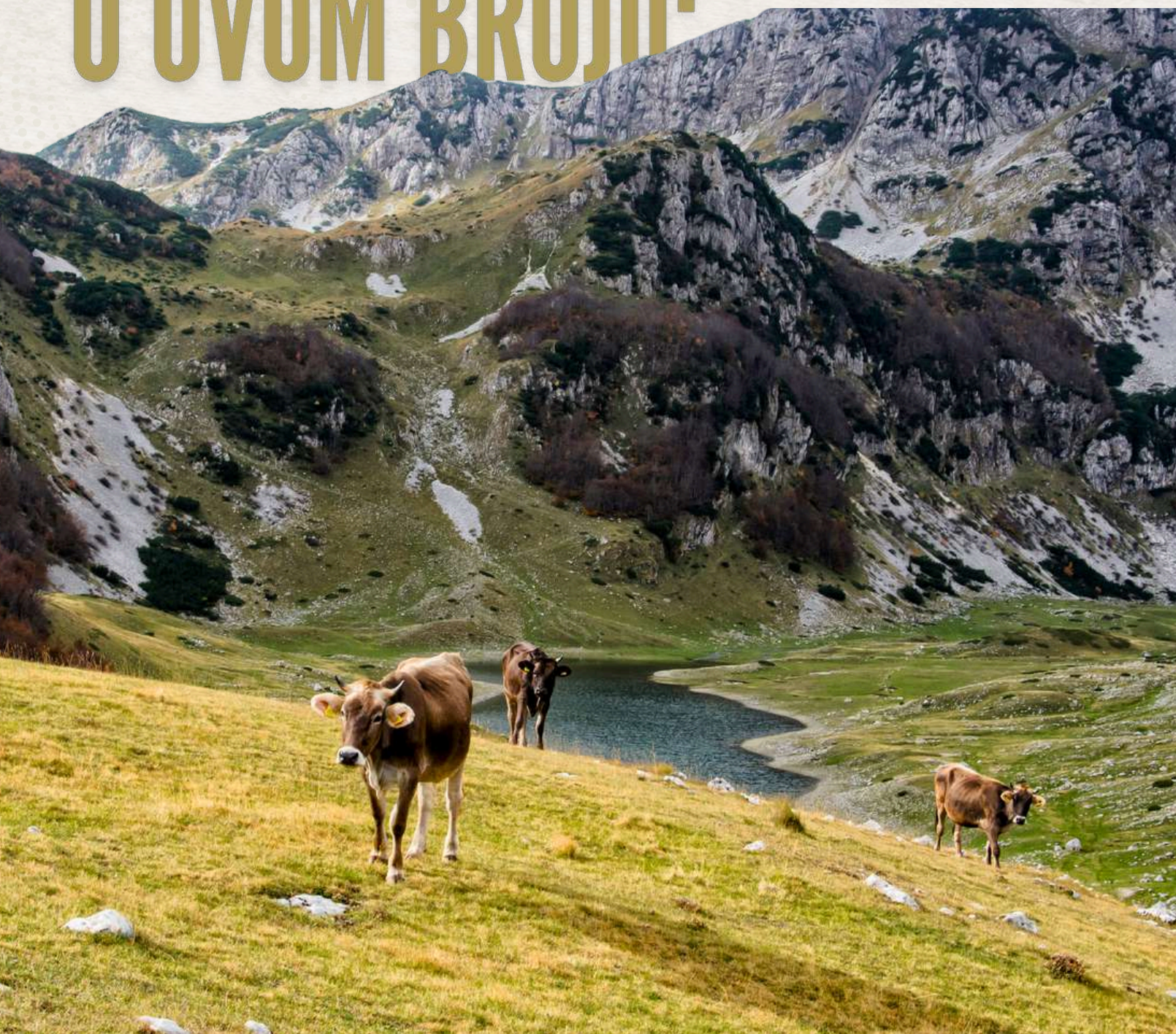
01 “POSTANI LIDER ZA LEADER!”
*VII regionalni kamp za mlade
“Postani lider za LEADER”*

02 I JAVNI POZIV ZA MJERU 1
*01 Najavljen I Javni poziv za Mjeru 1
u okviru IPARD III programa*

04 NAŠA PRIČA O USPJEHU
*01 IPARD se nudi kao pomoć u cilju
ostvarivanja našeg boljeg sutra*

03 SASTANAK MINISATRA
POLJOPRIVREDE
JUGOISTOČNE EVROPE
*Ministar Vladimir Joković na Osamnaestom
godišnjem radnom sastanku Ministara
poljoprivrede Jugoistočne Evrope u Skoplju*

U OVOM BROJU-

“POSTANI LIDER ZA LEADER!”

VII regionalni kamp za mlade

Ruralni kamp za mlade održan je u Pljevljima od 27. avgusta do 30. avgusta 2024. godine u organizaciji Mreže za ruralni razvoj Crne Gore pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, a uz podršku opštine Pljevlja. Ruralni kamp za mlade imao je za cilj da okupi mlade ljude iz Crne Gore kako bi stekli znanja i vještine potrebne za liderstvo u ruralnom razvoju i unapređenje lokalnih zajednica kroz LEADER program. Tom prilikom 30 mladih učesnika, iz različitih opština Crne Gore, provelo je 4 dana, na Kampu u Pljevljima, baveći se temom LEADER programa i osnivanja LAG-ova (lokalnih akcionih grupa).

Prisutni su imali priliku da steknu potrebna znanja i vještine za animiranje lokalnih zajednica, neophodne za uspješnu implementaciju navedenih procesa i kao što naziv Kampa glasi, postati lideri za LEADER.

LEADER program je jedna od mjera (Mjera 5), IPARD III programa i očekujemo njegovu aktivaciju, u bliskoj budućnosti, što dodatno opravdava izbor teme ovogodišnjeg Kampa i otvara mogućnost pripreme i edukacije mladih lidera koji će biti inicijatori budućih LAG-ova na teritoriji Crne Gore.

Postupak osnivanja ovih grupa LAG-ova definisan je kroz izmjene zakona o poljoprivredi, i u proceduri je usvajanja, a sama mjera podrške definisana je IPARD III programom, gdje će aktivnosti sprovođenja strategija i projekata **LAG-ova** biti podržani **u visini 100% prihvatljivih troškova**. Ovu podršku će u iznosu od 90% obezbijediti EU, a 10% nacionalni budžet.

“ Načelnik Direkcije za programiranje **Miloš Kusovac** istakao je u svom izlaganju; „MPŠV će i u narednom periodu obezbijediti podršku za nastavak procesa pripreme i implementacije, odnosno osnivanje prvih LAG-ova u Crnoj Gori, a zadovoljni smo činjenicom da na terenu postoji par jako zrelih Lokalnih inicijativa, koje iako nijesu formalno registrovane kao LAG-ovi, predstavljaju LAG-ove u pravom smislu te riječi, tj. funkcionišu i doprinose zajednici na svojoj teritoriji sa izvanrednim rezultatima.“ ”

To je u stvari suština LEADER pristupa, da se inicijative za lokalni razvoj prepoznaju i samostalno formiraju na lokalnom nivou i da kao takve, zahtijevaju neophodna sredstva za razvoj svojih strategija i aktivnosti, u čemu će ih Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede najviše podržati kroz **MJERU 5 IPARD III programa** čija je akreditacija planirana sljedeće godine.

OBJAVLJEN I JAVNI POZIV

za Mjeru 1 u okviru IPARD III programa

Sve više poljoprivrednika se prijavljuje za korišćenje IPARD sredstava, a podrška EU je povećana za oko 60%.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede objavilo 29. avgusta prvi javni poziv za mjeru 1 u okviru IPARD III programa.

Riječ je o podršci investicijama u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava.

Prvi javni poziv za Mjeru 1 trajaće **90 dana**, rok za podnošenje zahtjeva biće od 29. avgusta do **29. novembra 2024. godine**.

Ova mjera namjenjena je podršci primarnoj proizvodnji i ima za cilj unapređenje poljoprivrednih gazdinstava, podizanje nivoa konkurentnosti i potpuno usklađivanje sa EU standardima, a podržavaju se investicije u sljedećim sektorima poljoprivredne proizvodnje: **mljekarstvo, proizvodnja mesa i jaja, voćarstvo, povrtarstvo, ratarstvo, uzgoj gljiva i pečuraka, uzgoj aromatičnog i ljekovitog bilja, vinogradarstvo, maslinarstvo, pčelarstvo, ribarstvo i akvakultura.**

29.11.

Prvi javni poziv za Mjeru 1 trajaće 90 dana, rok za podnošenje zahtjeva biće od 29. avgusta do 29. novembra 2024. godine.

12,7 miliona eura

Za Mjeru 1 namijenjeno je 23,09 miliona eura, dok će se kroz ovaj javni poziv izdvojiti 12,7 miliona eura.

---

od 10.000€ do 650.000€

Podržavaju se investicije čiji prihvatljivi troškovi iznose...

777

Do sada ugovorenih projekata kroz javne pozive za Mjeru 1

„Kroz IPARD III program za Mjeru 1 namijenjeno je 23,09 miliona eura, dok će se kroz ovaj javni poziv izdvojiti **12,7 miliona eura**. Ovo je 15. javni poziv od početka implementacije IPARD programa u Crnoj Gori, a četvrti javni poziv koji objavljujemo u novom programskom razdoblju, odnosno kroz IPARD III program. Do sada, kroz objavljene javne poziva za Mjeru 1, ugovoreno je ukupno **777 projekata**, od kojih je isplaćeno 595 projekata i isplaćena je podrška u ukupnom iznosu od **35,62 miliona eura**“, istakao je gospodin **Marko Radonjić**, generalni direktor Direktorata za plaćanja u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Liselotte Isaksson, zamjenica šefa Sektora za saradnju u Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, izjavila je: „Vidimo da se sve više poljoprivrednika i vlasnika preduzeća prijavljuje za naš program IPARD, a kvalitet aplikacija se stalno poboljšava. Ovo je dobra vijest jer ubrzava proces ugovaranja, što zauzvrat povećava i brzinu kojom resursi stižu do poljoprivrednika. U proteklih nekoliko godina, pomogli smo u finansiranju stotina investicija širom zemlje: od opreme i traktora za male farme, do izgradnje većih preduzeća. Ne zaboravimo ni projekte koji nadilaze poljoprivredu i doprinose boljem i održivijem životu u ruralnim područjima, kao što je seoski turizam. Putem programa IPARD III, Evropska unija obezbjeđuje veoma izdašan budžet od 63 miliona eura, koji bi u kombinaciji sa crnogorskim sufinansiranjem mogao dostići ukupno 128 miliona eura! **Ovo predstavlja povećanje od oko 60% u odnosu na prethodni period.**“

Podržava se izgradnja i/ili rekonstrukcija objekata; nabavka namjenske opreme i mehanizacije; investicije u sisteme za navodnjavanje; nabavka sadnog materijala za višegodišnje zasade; investicije u poboljšanje zemljišta. Detaljnije o investicijama koje se podržavaju može se pronaći u Listi prihvatljivih troškova, koja je sastavni dio Uredbe o realizaciji i postupku korišćenja sredstava iz instrumenta pretprijetne pomoći Evropske unije (IPARD III PROGRAM).

Podržavaju se investicije čiji prihvatljivi troškovi iznose od 10.000 do 650.000€ (nije uključen PDV).

Milenko Nedić iz Nikšića, vlasnik poljoprivrednog gazdinstva koje broji oko 70 grla muznih krava, korisnik IPARD podrške u svom obraćanju naglasio je: „Na osnovu mog iskustva i razgovora sa farmerima širom Crne Gore IPARD je znatno doprinio razvoju, unapređenju i osavremenjavanju poljoprivredne proizvodnje i stvaranju uzornih poljoprivrednih proizvođača koji mogu da žive od svog rada i pokažu da je moguće raditi na jačanju poljoprivredne proizvodnje. Želim još jednaput da napomenem da su zahvaljujući IPARD-u napravljene moderne farme, savremeni zasadi voća, kupljena je najsavremenija mehanizacija i oprema, kao i da smo podigli kvalitet i kvantitet poljoprivrednih proizvoda, čime možemo da konkurišemo i najbogatijim državama.“

Na kraju, gospodin Nedić pozvao je sve poljoprivredne proizvođače da se prijave na ovaj javni poziv i unaprijede svoju proizvodnju, kazavši da IPARD projekat nije nešto što je teško ostvarivo, već projekat koji nam se nudi kao pomoć u ostvarivanju boljeg sutra.

Prvi IPARD javni poziv za podršku investicijama u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava predstavljen u 24 crnogorske opštine

Tokom dana informativne kampanje, predstavnici resornog ministarstva organizovali su radionice o procedurama sprovođenja IPARD prvog javnog poziva o investicijama u fizički kapital na poljoprivrednim gazdinstvima za zainteresovane poljoprivredne proizvođače, koji se mogu prijaviti na ovaj javni poziv od 29. avgusta do 29. novembra 2024. godine. Radionice su organizovane u **24 crnogorske opštine**, a prisustvovalo je **oko 500 zainteresovanih potencijalnih korisnika**. Svi potrebni obrasci vezani za apliciranje na projekat mogu se preuzeti od dana objave ovog javnog poziva sa internet stranica Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i internet stranice koja je uspostavljena posebno za IPARD program – www.gov.me/ipard.

Iskustva iz prethodnih realizovanih IPARD javnih poziva dobra su osnova za pripremu poljoprivrednih proizvođača koji ranije nijesu uspjeli da ispune uslove. Svima njima sugestija je da u dogledno vrijeme počnu da pripremaju projekte i počnu spremati potrebnu dokumentaciju, kako bi se uspješno prijavili i ugovorili podršku.

SASTANAK MINISTARA POLJOPRIVREDE

Ministar Vladimir Joković na Osamnaestom godišnjem radnom sastanku Ministara poljoprivrede Jugoistočne Evrope u Skoplju

Delegacija Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, na čelu sa ministrom Vladimirom Jokovićem, učestvovala je na Osamnaestom godišnjem radnom sastanku Ministara poljoprivrede Jugoistočne Evrope (JIE) u Skoplju. Ministarski sastanak je organizovan pod zajedničkim pokroviteljstvom **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Sjeverne Makedonije i Stalne radne grupe za regionalni ruralni razvoj (SWG)** u jugoistočnoj Evropi, a u cilju razgovora o budućim dešavanjima u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja u regionu Jugoistočne Evrope (JIE).

Fokus sastanka bio je na **integraciji u Evropsku uniju i aspektima politike poljoprivrednog i ruralnog razvoja**, posebno u vezi sa Zelenom agendom za Zapadni Balkan, usklađivanjem EU CAP i približavanjem *EU acquis*, te važnosti poljoprivrednog političkog dijaloga i Berlinskog procesa.

Ministar Vladimir Joković je istakao ulogu Stalne radne grupe za regionalni ruralni razvoj (SWG) u jugoistočnoj Evropi, koja uspješno održava međusobno poštovanje, povjerenje, dijalog i saradnju i zahvalio se ovogodišnjem domaćinu, **ministru Tripunovskom** na organizaciji ovog sastanka.

„Želim naglasiti našu odlučnost u vezi podrške inicijativi Berlinskog procesa. Crna Gora snažno podržava ovu inicijativu, pažljivo pratimo sve relevantne stavove i aktivno radimo na jačanju samog procesa, a deklaracija koju ćemo usvojiti danas je potvrda za to. Spremni smo da preduzmemo sve neophodne korake kako bismo održali momentum i ostvarili pozitivan doprinos regionalnoj saradnji i stabilnosti. Taj momenat Crna Gora prepoznaje kroz dobijanje pozitivnog IBAR-a, čime je Evropska unija jasno stavila do znanja da je proces proširenja na Zapadni Balkan njen strateški cilj, koji se u svemu podudara sa našim nastojanjem da postanemo prva naredna članica unije“, saopštio je **Joković**.

Deklaracija o hrani i poljoprivredi predstavlja važan korak ka formalizaciji saradnje između zemalja Zapadnog Balkana u kontekstu Berlinskog procesa, sa posebnim naglaskom na postizanje ciljeva održivog razvoja u poljoprivredi.

Ministar je predočio učesnicima sastanka da se Crna Gora kroz posvećenost integracijama i dobrosusjedskim odnosima afirmisala kao pouzdan partner u regionalnoj saradnji, čime gradi put ka zajedničkoj budućnosti koja se zasniva na stabilnosti, prosperitetu i međusobnom povjerenju.

„U godini koja je za nama usvojili smo novu Strategiju razvoja poljoprivrede i ruralnih područja, koja je pažljivo oblikovana da bude u potpunosti usklađena sa ciljevima Zajedničke poljoprivredne politike, a potvrdu za to nalazimo u pozitivnom mišljenju Evropske komisije na ovaj dokument. Posebno želim istaknuti važnost dostupnosti EU fondova, usmjerenih na postizanje usklađenosti sa evropskim standardima. Programi poput IPARD- a predstavljaju dragocjenu podršku našem poljoprivrednom sektoru, omogućavajući nam modernizaciju, unapređenje praksi i jačanje konkurentnosti“, naglasio je ministar.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uspješno privodi implementaciju IPARD II programa kraju uz uvjerenje da će krajnji rezultat biti uspješan i potvrđen kao takav od strane Evropske komisije. Od 2019. godine do sada isplaćeno je oko **400 projekata** ukupne vrijednosti investicija preko 60 mil. EUR, gdje isplaćena EU podrška iznosi više od 23 mil. EUR.

Otpočeta je implementacija IPARD III programa, kroz čije će sprovođenje u crnogorsku poljoprivredu biti investirano oko 128 miliona eura, od čega EU sredstva čine 63 miliona eura.

“

*Nastavićemo da radimo predano kako bismo iskoristili ove fondove na najbolji mogući način, čime ćemo, ne samo unaprijediti našu poljoprivredu već i ubrzati proces pridruživanja Evropskoj uniji, kom cilju je Crna Gora nepovratno opredijeljena, a što proizilazi iz volje građana, koji ovaj put podržavaju procentom podrške od gotovo 80%
- istakao je Joković.*

”

Ministar je na kraju poslao poruku da je potrebno jačati kapacitete i dijeliti najbolje prakse, stvarajući održive modele poljoprivredne proizvodnje koji ne samo da podržavaju ekonomski razvoj već i očuvanje životne sredine ističući zadovoljstvo zbog nastavka dalje saradnje sa partnerima.

NAŠA PRIČA O USPJEHU

IPARD se nudi kao pomoć u cilju ostvarivanja našeg boljeg sutra

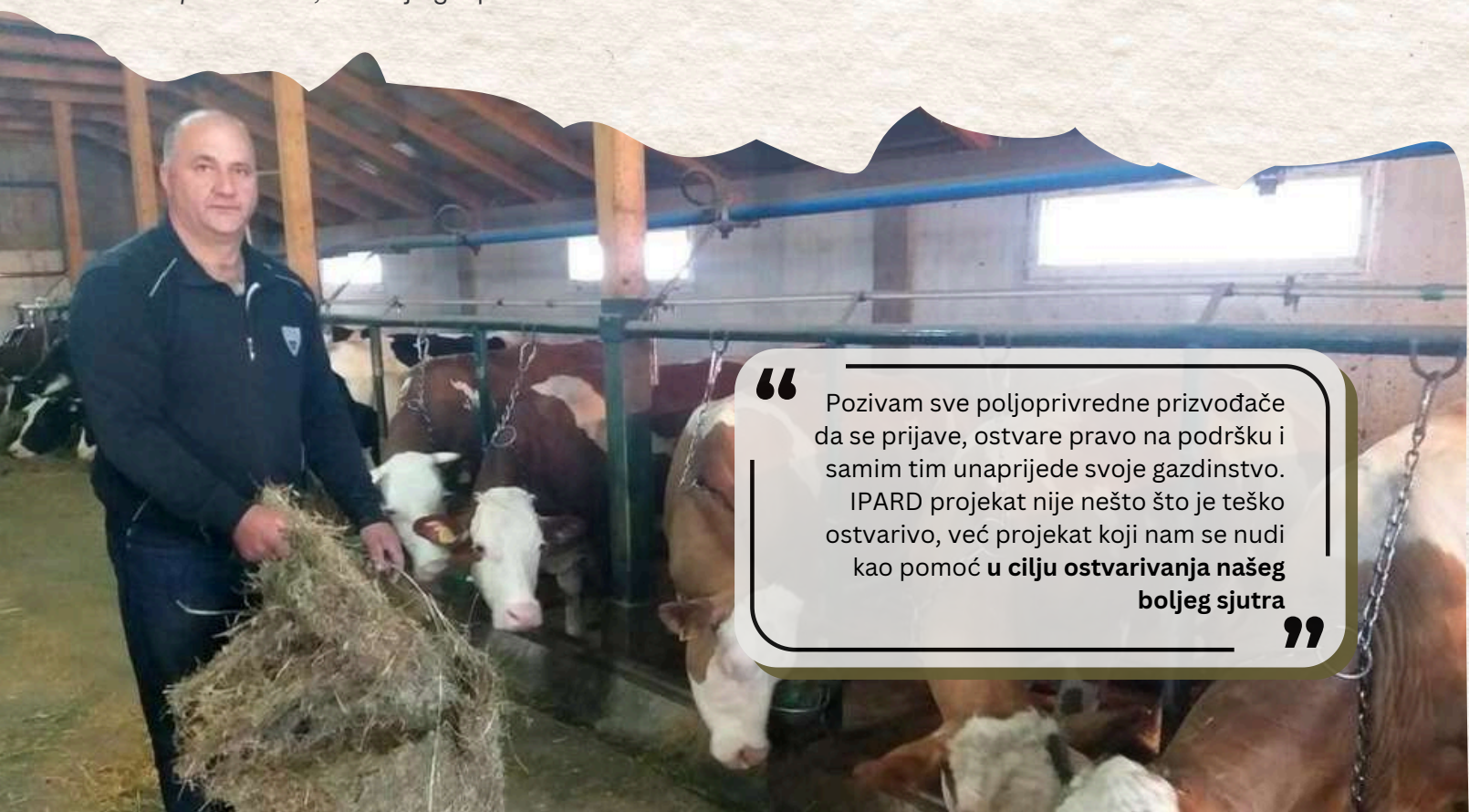
Milenko Mijo Nedić poljoprivredni proizvođač iz **Nikšića**, zajedno sa svojom porodicom, suprugom, dva sina i snahom od 2005. godine bavi se poljoprivredom, kao glavnim zanimanjem. Ova porodica tradicionalno se bavi poljoprivredom, pa se gospodin Nedić prisjeća i perioda kada se se njegovi roditelji u teškim uslovima bez mehanizacije, ručno, uz pomoć upregnutih životinja, obavljali radove na gazdinstvu i opstajali u surovim uslovima Pivske planine, ali ipak uspjivali da održe svoju proizvodnju zahvaljujući kojoj su obezbjedili egzistenciju čitave porodice.

*“Kroz IPARD program i nekoliko mjera do sada u opremu i mehanizaciju uloženo je blizu **300.000 eura** i mogu slobodno da kažem da nije bilo IPARD programa ne bi postojala moja, a ni veće savremene farme u Crnoj Gori. Danas naša porodična farma broji oko 70 grla muznih krava, sa godišnjom proizvodnjom od 270 000 litara mlijeka ekstra i prve klase”,* kazao je gospodin Nedić.

„Na osnovu mog iskustva i razgovora sa farmerima širom Crne Gore IPARD je značajno doprinio razvoju, unapređivanju i osavremenjavanju poljoprivrednih proizvođača koji mogu da žive od svog rada i pokažu da je moguće raditi na jačanju domaćeg proizvoda.

Želim još jedan put da napomenem da su zahvaljujući IPARD-u napravljene moderne farme, savremeni zasadi voća, kupljena je najsavremenija mehanizacija i oprema, kao i da smo podigli kvalitet i kvantitet poljoprivrednog proizvoda, čime možemo da konkurišemo najbogatijim državama.

Danas se susrećemo i sa drugim izazovima, kao što su kako proizvesti i preraditi više, da bi zadovoljili potražnju za našim proizvodima.

“ Pozivam sve poljoprivredne proizvođače da se prijave, ostvare pravo na podršku i samim tim unaprijede svoje gazdinstvo. IPARD projekat nije nešto što je teško ostvarivo, već projekat koji nam se nudi kao pomoć u cilju ostvarivanja našeg boljeg sutra

”

Moram naglasiti da je tražena dokumentacija za aplikaciju za navedene projekte, veoma obimna, zahtjevna i detaljna, te da iz navedenog razloga mnogi farmeri u strahu od administrativnih barijera ne konkurišu za IPARD mjere podrške. Ja sam konkurisao, napravio modernu farmu, proširio je povećao proizvodnju, kupio modernu mehanizaciju i planiram ponovo da konkurišem na svakom sljedećem javnom pozivu i time nastavim sa daljim unapređenjem poljoprivredne proizvodnje.

Info kutak

PRIPREMA I REALIZACIJA BILTENA

IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO
DIREKTORAT ZA RURALNI RAZVOJ
MINISTARSTVO POLJORPIVREDE ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora

Možete zakazati sastanak na nekom od brojeva telefona:

Direktorat za plaćanja

 Moskovska 101, Podgorica
-
 Tel: 020 672 007 / 020 672 026 / 067 205 790
-

Direktorat za ruralni razvoj

 Rimski trg 46, Podgorica
-
 Tel: 020 482 222 / 020 482 150

Zapratite na Instagram i Facebook zvaničnim nalozima:

ipardzatebe

ipardzatebe

Pratite sve informacije na
www.gov.me/ipard

Ovaj bilten ne predstavlja propis niti drugi pravni akt, već je isključivo informativnog karaktera. Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao ni Evropske unije. Izdavač i autori ne mogu snositi odgovornost za štetu koja bi eventualno mogla nastati u vezi s korišćenjem ovog biltena.

